

Меѓународен сметководствен стандард 31

Учества во заеднички вложувања

Делокруг

1 Овој Стандард треба да се применува во сметководството за учества во заеднички вложувања и известувањето за средствата, обврските, приходите и расходите на заедничкото вложување во финансиските извештаи на учесниците во заедничките вложувања и вложувачите, без оглед на структурата или обликот во коишто активностите на заедничкото вложување се случуваат. Меѓутоа, Стандардот не се применува на учествата на учесник во заедничко вложување во заеднички контролирани ентитети поседувани од:

- (а) Организации со учесник во заедничко вложувањеки капитал.
- (б) Инвестициони фондови, трустови или слични ентитети вклучувајќи осигурителни фондови поврзани со инвестиции,

кои по почетното признавање се определени по објективната вредност преку добивката или загубата или се класифицираат како учество кое се чува за тргување и сметководствено се опфатени во согласност со MCC 39 *Финансиски инструменти: признавање и мерење*. Таквите вложувања треба да се мерат по објективна вредност според MCC 39, додека промените во објективната вредност треба да се признаат во добивката или загубата во периодот во кој се случила промената. Учесникот во заедничко вложување кој има такво учество треба да направи обелоденување согласно точките 55 и 56.

2 Учесник во заедничко вложување кој има учество во заеднички контролираниот ентитет се иззема од точка 30 (пропорционална консолидација) и 38 (метода на главнина) кога ги исполнува следните услови:

- (а) Учесството е класифицирано како учество кое се чува за продажба во согласност со МСФИ 5 *Непокривни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења*.
- (б) Исклучокот од точката 10 на MCC 27, *Консолидирани и посебни финансиски извештаи*, кој дозволува на матичниот ентитет кој исто така има учество во заеднички контролираниот ентитет да не презентира консолидирани финансиски извештаи доколку е применливо.
- (в) Сите од наведените услови се применуваат:
 - (i) Учесникот во заедничко вложување е подружница во целосна или делумна сопственост на друг ентитет и неговите сопственици, вклучувајќи ги и оние кои инаку немаат право на глас, се известени за, и не се противат на тоа да учесникот во заедничко вложување не применува пропорционална консолидација или метода на главнина.
 - (ii) Должничките или инструментите на главнина на учесникот во заедничко вложување не се тргуваат на јавен пазар (домашна или странска берза или на слободни берзански пазари, вклучувајќи локални и регионални пазари).
 - (iii) Учесникот во заедничко вложување не поднел, ниту пак е во процес на поднесување на своите финансиски извештаи на комисијата за хартии од вредност или друга регулаторна организација, за целта на емисија на било каква класа на инструменти на јавниот пазар. и
 - (iv) Крајното или некое посредно матично друштво на учесникот во заедничко вложување составува консолидирани финансиски извештаи достапни за јавна употреба, кои се во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Дефиниции

3 Во овој Стандард се користат следните термини со наведените значења за нив:

Контрола е моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на економската активност така што се стекнуваат користи од истата.

Метода на главнина е метода за сметководство и известување според којашто учеството во заеднички контролираниот ентитет почетно се евидентира според набавната вредност и потоа се корегира за промената на уделот на учесникот во заедничкото вложување во нето средствата на заеднички контролираниот ентитет по стекнувањето. Добивката или загубата го одразува уделот на учесникот во заедничкото вложување во резултатите од работењето на заеднички контролираниот ентитет.

Вложувач во заедничко вложување е страна во заедничко вложување и нема заедничка контрола над тоа заедничко вложување.

Заедничка контрола е договорна согласност за делење на контролата над економската активност, и постои само кога стратешките финансиски и оперативни одлуки поврзани со активноста бараат едногласна согласност од страните кои ја делат контролата (учесниците во заедничко вложување).

Заедничко вложување е договорен аранжман врз основа на којшто две или повеќе страни преземаат економска активност којашто е предмет на заедничка контрола.

Пропорционална консолидација е метода за сметководство и известување според којашто уделот на учесникот во заедничкото вложување во сите средства, обврски, приходи и расходи на заеднички контролираниот ентитет се комбинира врз основа линија-по-линија со слични ставки во финансиските извештаи на учесникот во заедничкото вложување или се известува како одделна линиска ставка во финансиските извештаи на учесникот во заедничкото вложување.

Посебни финансиски извештаи се оние извештаи презентирани од матично друштво, вложувач во придружен ентитет или учесник во заеднички контролиран ентитет, во кои вложувањата се евидентирани на основа на директно учество во главнината, а не на основа на искажаните резултати и нето средствата на ентитетот во кој е инвестирано.

Значајно влијание е моќ да се учествува во одлуките за финансиските и оперативните политики на економската активност, но не е контрола или заедничка контрола над тие политики.

Учесник во заедничко вложување е страна во заедничкото вложување која има контрола над тоа заедничко вложување.

- 4 Финансиските извештаи во кои се применува пропорционална консолидација или метод на главнина не се посебни финансиски извештаи, ниту финансиските извештаи на ентитетот кој нема подружница, придружен ентитет или учество во заеднички контролиран ентитет.
- 5 Посебни финансиски извештаи, се извештаи кои се составуваат покрај консолидираните финансиски извештаи, финансиски извештаи во кои вложувањата сметководствено се опфаќаат користејќи го методот на главнина и финансиски извештаи во кои вложувањето на учесникот во заедничкото вложување пропорционално се консолидира. Посебните финансиски извештаи можат, но не мораат, да бидат приложени покрај тие извештаи.
- 6 Ентитетите кои се изземени од консолидација во согласност со точката 10 од MCC 27, од примена на методот на главнина во согласност со точка 13(в) од MCC 28 *Вложувања во придружени ентитети* или од примена на пропорционална консолидација или методот на главнина во согласност со точка 2 од овој Стандард, можат да презентираат посебни финансиски извештаи како свои единствени финансиски извештаи.

Форми на заеднички вложувања

- 7 Заедничките вложувања имаат различни форми и структури. Овој Стандард идентификува три општи вида – заеднички контролирано работење, заеднички контролирани средства и заеднички контролирани ентитети – коишто вообичаено се опишани како, и ја исполнуваат дефиницијата за, заеднички вложувања. Следните карактеристики се заеднички за сите заеднички вложувања:
 - (а) Два или повеќе учесници во заедничкото вложување се обврзани со договорен аранжман.
 - (б) Договорниот аранжман воспоставува заедничка контрола.

Заедничка контрола

- 8 Заедничка контрола може да биде оневозможена кога ентитетот во кој е вложено е во процес на правна реорганизација или во стечајна постапка, или работи под строги долгорочни рестрикции на неговата можност да префрла парични средства на учесникот во заедничко вложување. Доколку заедничката контрола продолжува, овие настани сами по себе не се доволни да го оправдаат сметководственото неопфаќање на заедничките вложувања во согласност со овој Стандард.

Договорен аранжман

- 9 Постоенето на договорен аранжман ги одделува учествата коишто инволвираат заедничка контрола од вложувањата во придружени ентитети во коишто учесникот во заедничко вложување има значајно влијание (види MCC 28). Активностите коишто немаат договорен аранжман за воспоставување на заедничка контрола не претставуваат заеднички вложувања за целите на овој Стандард.
- 10 Договорните аранжмани можат да бидат докажани на извесен број на начини, на пример со договор помеѓу учесниците во заедничкото вложување или со записници за расправите помеѓу учесниците во заедничкото вложување. Во некои случаи, аранжманот е вклучен во основачкиот акт или во други акти на заедничкото вложување. Без оглед на неговиот облик, договорниот аранжман вообичаено е во пишана форма и покрива прашања како што се:
- (а) Активноста, времетраењето и известувачките обврски на заедничкото вложување.
 - (б) Именувањето на одборот на директорите или еквивалентно управувачко тело на заедничкото вложување и правата на глас на учесниците во заедничкото вложување.
 - (в) Капитални придонеси од страна на учесниците во заедничкото вложување.
 - (г) Делењето на излезните единици, приходите, расходите или резултатите на заедничкото вложување од страна на учесниците во заедничкото вложување.
- 11 Договорниот аранжман воспоставува заедничка контрола над заедничкото вложување. Ваквото барање обезбедува дека ниту еден поединечен учесник во заедничкото вложување нема да биде во позиција еднострано да ја контролира активноста.
- 12 Договорниот аранжман може да идентификува еден учесник во заедничкото вложување како оператор или раководител на заедничкото вложување. Операторот не го контролира заедничкото вложување, но дејствува во рамките на финансиските и оперативните политики коишто биле договорени од страна на учесниците во заедничкото вложување во согласност со договорниот аранжман и му биле делегирани на операторот. Доколку операторот има моќ да управува со финансиските и оперативните политики на економската активност, тој го контролира заедничкото вложување и вложувањето е подружница на операторот, а не заедничко вложување.

Заеднички контролирано работење

- 13 Работењето на некои заеднички вложувања инволвира користење на средствата и другите ресурси на учесниците во заедничкото вложување повеќе отколку воспоставување на акционерско друштво, партнерство или друг ентитет, или пак финансиска структура која е одделена од самите учесници во заедничкото вложување. Секој учесник користи свои сопствени недвижности, постројки и опрема и води свои сопствени залихи. Исто така, секој учесник во заедничкото вложување прави свои сопствени расходи и обврски и подига свои сопствени финансиски средства, што ги претставува неговите сопствени обврски. Активностите на заедничкото вложување можат да ги спроведуваат вработените на учесникот во заедничкото вложување заедно со сличните активности на учесникот во заедничкото вложување. Договорот за заедничкото вложување вообичаено предвидува начин според којшто приходот од продажбата на заедничкиот производ и сите заеднички направени расходи се делат помеѓу учесниците во заедничкото вложување.
- 14 Пример на заеднички контролирано работење е кога двајца или повеќе учесници во заедничкото вложување ги комбинираат нивните работења, ресурси и стручност за да заеднички произведуваат, пласираат на пазар и дистрибуираат конкретен производ, како на пример авион. Секој од учесниците во заедничкото вложување извршува различни делови од производствениот процес. Секој учесник во заедничкото вложување ги сноси своите сопствени трошоци и зема удел од приходот од продажбата на авионот, којшто удел се определува во согласност со договорниот аранжман.
- 15 **Во врска со своите учества во заеднички контролираното работење, учесникот во заедничкото вложување треба да ги признае во своите финансиски извештаи:**
- (а) **Средствата коишто ги контролира и обврските коишто ги превзема.**
 - (б) **Расходите коишто ги прави и својот удел во приходот којшто го заработува од продажбата на производи или услуги од страна на заедничкото вложување.**
- 16 Бидејќи средствата, обврските, приходите и расходите се веќе признаени во финансиските извештаи на учесникот во заедничкото вложување, не се потребни корекции или други постапки за консолидација во врска со овие ставки кога учесникот во заедничкото вложување презентира консолидирани финансиски извештаи.

- 17 За самото заедничко вложување може да не се бара одделна сметководствена евиденција и може да не се подготвуваат финансиски извештаи за заедничкото вложување. Меѓутоа, учесниците во заедничкото вложување можат да подготвуваат извештаи за раководството така што да можат да ја проценат успешноста во работењето на заедничкото вложување.

Заеднички контролирани средства

- 18 Некои заеднички вложувања инволвираат заедничка контрола, а често и заедничка сопственост, од страна на учесниците во заедничкото вложување над едно или повеќе средства кои се придонесени во, или стекнати за целите на, заедничкото вложување и се наменети за целите на заедничкото вложување. Средствата се користат за добивање на користи за учесниците во заедничкото вложување. Секој учесник во заедничкото вложување може да земе удел од излезните единици од средствата и секој сноси договорен удел од направените расходи.
- 19 Овие заеднички вложувања не инволвираат воспоставување на акционерско друштво, партнерство или друг ентитет, или пак финансиска структура која е одделена од самите учесници во заедничкото вложување. Секој учесник во заедничкото вложување има контрола над својот удел во идните економски користи преку својот удел во заеднички контролираното средство.
- 20 Голем број на активности во индустријата за нафта и гас и во подрачјето на вадење на минерали инволвираат заеднички контролирани средства. На пример, извесен број на компании за производство на нафта можат заеднички да контролираат и да работат со нафтовод. Секој учесник во заедничкото вложување го користи нафтоводот за транспорт на својот сопствен производ, за возврат на што сноси договорен дел од расходите за работењето на нафтоводот. Друг пример за заеднички контролирано средство е кога два ентитети заеднички контролираат недвижност, при што секој зема удел од наемнините што се примаат и сноси удел од расходите.
- 21 **Во врска со своите учества во заеднички контролираните средства, учесникот во заедничкото вложување треба да ги признае во своите финансиски извештаи:**
- (а) **Својот удел во заеднички контролираните средства, класифицирани според природата на средствата.**
 - (б) **Сите обврски коишто ги превзел.**
 - (в) **Својот удел во сите обврски кои се превземени заеднички со другите учесници во заедничкото вложување во врска со заедничкото вложување.**
 - (г) **Сите приходи од продажбата или користењето на неговиот удел во излезните единици на заедничкото вложување, заедно со неговиот удел во сите расходи кои ги направило заедничкото вложување.**
 - (д) **Сите расходи коишто ги направил во врска со неговото учество во заедничкото вложување.**
- 22 Во врска со своите учества во заеднички контролираните средства, секој учесник во заедничкото вложување ги вклучува во својата сметководствена евиденција и ги признава во своите финансиски извештаи:
- (а) Својот удел во заеднички контролираните средства, класифицирани според природата на средствата, а не како вложување. На пример, уделот во заеднички контролираниот нафтовод се класифицира како недвижност, постројка и опрема.
 - (б) Сите обврски коишто ги превзел, на пример оние коишто се направени за финансирање на неговиот удел во средствата.
 - (в) Својот удел во сите обврски кои се превземени заеднички со другите учесници во заедничкото вложување во врска со заедничкото вложување.
 - (г) Сите приходи од продажбата или користењето на неговиот удел во излезните единици на заедничкото вложување, заедно со неговиот удел во сите расходи кои ги направило заедничкото вложување.
 - (д) Сите расходи коишто ги направил во врска со неговото учество во заедничкото вложување, на пример оние кои се поврзани со финансирањето на учеството на учесникот во заедничкото вложување на средствата и продажбата на неговиот удел во излезните единици.
- Бидејќи средствата, обврските, приходите и расходите се признаени во финансиските извештаи на учесникот во заедничкото вложување, не се потребни корекции или други постапки за консолидација во врска со овие ставки кога учесникот во заедничкото вложување презентира консолидирани финансиски извештаи.

- 23 Третманот на заеднички контролираните средства ја одразува суштината и економската реалност ивообичаено, правната форма на заедничкото вложување. Одделната сметководствена евиденција за самото заедничко вложување може да биде ограничена на оние расходи кои се направени заеднички од страна на учесниците во заедничкото вложување и коишто на крај ги снесат учесниците во заедничкото вложување согласно нивните договорени удели. За заедничкото вложување може да не се подготвуваат финансиски извештаи, иако учесниците во заедничкото вложување можат да подготвуваат извештаи за раководството така што да можат да ја проценат успешноста во работењето на заедничкото вложување.

Заеднички контролирани ентитети

- 24 Заеднички контролиран ентитет е заедничко вложување кое инволвира основање на акционерско друштво, партнерство или друг ентитет во којшто секој учесник во заедничкото вложување има учество. Ентитетот работи на ист начин како и другите ентитети, освен што договорниот аранжман помеѓу учесниците во заедничкото вложување воспоставува заедничка контрола над економската активност на ентитетот.
- 25 Заеднички контролираниот ентитет ги контролира средствата на заедничкото вложување, превзема обврски, прави расходи и заработува добивка. Тој може да склучува договори во свое сопствено име и да подига финансиски средства за целите на активноста на заедничкото вложување. Секој учесник има право на удел во резултатите на заеднички контролираниот ентитет, иако некои заеднички контролирани ентитети исто така инволвираат и делење на излезните единици на заедничкото вложување.
- 26 Вообичаен пример за заеднички контролиран ентитет е кога два ентитета ги комбинираат своите активности во конкретна деловна линија по пат на пренесување на релевантните средства и обврски во заеднички контролираниот ентитет. Друг пример се јавува кога даден ентитет започнува деловно работење во странска земја, во договор со владата или друга агенција во таа земја, по пат на воспоставување на одделен ентитет кој е заеднички контролиран од страна на ентитетот и владата или агенцијата.
- 27 Голем број на заеднички контролирани ентитети се слични по својата суштина со оние заеднички вложувања коишто се нарекуваат заеднички контролирано работење или заеднички контролирани средства. На пример, учесниците во заедничкото вложување можат да пренесат заеднички контролирано средство, на пример нафтовод, во заеднички контролиран ентитет, поради даночни или други причини. На сличен начин, учесниците во заедничкото вложување можат да придонесат средства во заеднички контролираниот ентитет со коишто ќе работат заеднички. Некои заеднички контролирани работења исто така инволвираат и воспоставување на заеднички контролиран ентитет за покривање на поединечни аспекти на активноста, на пример, дизајнирање, маркетинг, дистрибуција или постпродажен сервис на производот.
- 28 Заеднички контролираниот ентитет води своја сопствена сметководствена евиденција и подготвува и презентира финансиски извештаи на ист начин како и другите ентитети во согласност со соодветните национални барања и Меѓународните сметководствени стандарди.
- 29 Секој учесник во заедничкото вложување вообичаено придонесува пари или други ресурси во заеднички контролираниот ентитет. Овие придонеси се вклучуваат во сметководствената евиденција на учесникот во заедничкото вложување и се признаваат во неговите одделни финансиски извештаи како вложување во заеднички контролираниот ентитет.

Финансиски извештаи на учесник во заедничко вложување

Пропорционална консолидација

- 30 Учесникот во заедничкото вложување треба да го признае своето учество во заеднички контролираниот ентитет користејќи ја пропорционалната консолидација или алтернативниот метод опишан во точка 38. Кога се врши пропорционална консолидација, се користи еден од двата формати на известување за пропорционална консолидација.
- 31 Учесникот во заедничкото вложување треба да извести за своето учество во заеднички контролираниот ентитет користејќи еден од двата известувачки формати за пропорционална консолидација без оглед на тоа дали тој има исто така вложување во подружници или дали своите финансиски извештаи ги опишува како консолидирани финансиски извештаи.
- 32 При известување за учеството во заеднички контролираниот ентитет, од суштинско значење е учесникот во заедничкото вложување да ја одрази суштината и економската реалност на аранжманот, а не конкретната структура или облик на заедничкото вложување. Во заеднички контролираниот ентитет,

учесникот во заедничкото вложување има контрола над својот удел во идните економски користи преку својот удел во средствата и обврските на заедничкото вложување. Оваа суштина и економска реалност се одразува во консолидираните финансиски извештаи на учесникот во заедничкото вложување кога учесникот во заедничкото вложување известува за своите учества во средствата, обврските, приходите и расходите на заеднички контролираниот ентитет користејќи еден од двата известувачки формати за пропорционална консолидација опишани во точка 34.

- 33 Примената на пропорционалната консолидација значи дека консолидираниот извештај за финансиска состојба на учесникот во заедничкото вложување го вклучува неговиот удел во средствата коишто ги контролира заеднички и неговиот удел во обврските за коишто е заеднички одговорен. Извештајот на сеопфатна добивка на учесникот во заедничкото вложување го вклучува неговиот удел во приходите и расходите на заеднички контролираниот ентитет. Голем број од постапките кои се соодветни за примената на пропорционалната консолидација се слични на постапките за консолидација на вложувањата во подружниците коишто се дадени во MCC 27.
- 34 За прикажување на ефектот на пропорционалната консолидација можат да се користат различни известувачки формати. Учесникот во заедничкото вложување може да го комбинира својот удел во секое од средствата, обврските, приходите и расходите на заеднички контролираниот ентитет со слични ставки во своите консолидирани финансиски извештаи врз основа линија-по-линија. На пример, може да го комбинира својот удел во залихите на заеднички контролираниот ентитет со залихите на консолидираната група и својот удел во недвижностите, постројките и опремата на заеднички контролираниот ентитет со истите ставки на консолидираната група. Алтернативно, учесникот во заедничкото вложување може да вклучи одделни линиски ставки за својот удел во средствата, обврските, приходите и расходите на заеднички контролираниот ентитет во своите консолидирани финансиски извештаи. На пример, може да го покаже својот удел во тековните средства на заеднички контролираниот ентитет одделно како дел од тековните средства на консолидираната група. Може да го покаже својот удел во недвижностите, постројките и опремата на заеднички контролираниот ентитет одделно како дел од недвижностите, постројките и опремата на консолидираната група. И двата известувачки формати резултираат во известување на идентични износи на нето добивка и на секоја главна класификација на средствата, обврските, приходите и расходите. И двата формати се прифатливи за целите на овој Стандард.
- 35 Без оглед на тоа кој формат се користи за ефектуирање на пропорционалната консолидација, несоодветно е да се пребиваат било кои средства или обврски по пат на одземање на други обврски или средства или било кои приходи или расходи по пат на одземање на други расходи или приходи, освен доколку постои законско право на пребивање и пребивањето го претставува очекувањето во врска со реализирањето на средството или подмирувањето на обврската.
- 36 **Учесникот во заедничкото вложување треба да го прекине користењето на пропорционалната консолидација од датумот кога престанува да има заедничка контрола над заеднички контролираниот ентитет.**
- 37 Учесникот во заедничкото вложување прекинува да ја користи пропорционалната консолидација од датумот кога престанува да има удел во контролата на заеднички контролираниот ентитет. Ова може да се случи, на пример, кога учесникот во заедничкото вложување го отуѓува своето учество или кога врз заеднички контролираниот ентитет се наметнати екстерни ограничувања така што не може понатаму да ги остварува своите цели.

Метода на главнина

- 38 **Како алтернатива на пропорционалната консолидација опишана во точка 30, учесникот во заедничкото вложување треба да извести за своето учество во заеднички контролираниот ентитет користејќи ја методата на главнина.**
- 39 Учесникот во заедничко вложување го признава своето учество во заеднички контролираниот ентитет користејќи ја методата на главнина, без оглед дали тој има вложувања во подружници или дали ги прикажува своите финансиски извештаи како консолидирани финансиски извештаи.
- 40 Некои учесници во заедничкото вложување известуваат за своите учества во заеднички контролираните ентитети користејќи ја методата на главнина, како што е опишана во MCC 28. Користењето на методата на главнина го поддржуваат оние кои тврдат дека не е соодветно да се комбинираат контролираните ставки со заеднички контролираните ставки, како и оние коишто веруваат дека учесниците во заедничкото вложување имаат значајно влијание, а не заедничка контрола, во заеднички контролираниот ентитет. Овој стандард не го препорачува користењето на методата на главнина бидејќи пропорционалната консолидација подобро ја одразува суштината и економската реалност на учеството на учесникот во заедничкото вложување во заеднички контролираниот ентитет, односно контролата над уделот на учесникот во заедничкото вложување во идните економски користи. Без оглед на тоа, овој

Стандард го дозволува користењето на методата на главнина, како дозволен алтернативен третман, при известувањето за учествата во заеднички контролираните ентитети.

- 41 **Учесникот во заедничкото вложување треба да го прекине користењето на методата на главнина од датумот кога престанува да има заедничка контрола над, или да има значајно влијание во, заеднички контролираниот ентитет.**

Исклучоци од пропорционална консолидација и методот на главнина

- 42 **Учествата во заеднички контролираниот ентитет кои се класифицирани како оние кои се чуваат за продажба во согласност со МСФИ 5 треба сметководствено да се опфатат во согласност со тој МСФИ.**

- 43 Кога учеството во заеднички контролираниот ентитет претходно класифицирано како учество што се чува за продажба повеќе не ги исполнува критериумите за такво класифицирање, треба сметководствено да се опфати со користење на методата на пропорционална консолидација или методата на главнина од датумот на класификација како средство што се чува за продажба. Финансиските извештаи за периодите од датумот на класификацијата како средство што се чува за продажба треба да се изменат во согласност со тоа.

- 44 [Избришана]

- 45 **Кога учесникот во заедничко вложување ќе престане да има заедничка контрола врз ентитетот, треба сметководствено да го опфати секое преостанато вложување во согласност со МСС 39, обезбедувајќи да од денот, претходниот заеднички контролиран ентитет нема да стане подружница или придружен ентитет. Од денот кога заеднички контролираниот ентитет ќе стане подружница на учесник во заедничко вложување, учесникот во заедничко вложување треба сметководствено да го опфати своето учество во согласност со МСС 27 и МСФИ 3 *Деловни Комбинации* (ревидирани во 2008). Од денот кога заеднички контролираниот ентитет ќе стане придружен ентитет на учесник во заедничко вложување, учесникот во заедничко вложување треба сметководствено да го опфати своето учество во согласност со МСС 28. При загубата на заедничката контрола, учесникот во заедничко вложување треба да го мери по објективна вредност секое вложување кое учесникот во заедничко вложување го задржува во претходниот заеднички контролиран ентитет. Учесникот во заедничко вложување треба да ја признае во добивката или загубата секоја разлика помеѓу:**

- (а) **Објективната вредност на секое задржано вложување и сите приноси од отстранувањето на делот на учеството во заеднички контролираниот ентитет.**
- (б) **Сметководствената вредност на вложувањето на датумот кога заедничката контрола е изгубена.**

- 45A **Кога вложувањето ќе престане да биде заеднички контролиран ентитет и сметководствено се третира во согласност со МСС 39, објективната вредност на вложувањето кога ќе престане да биде заеднички контролиран ентитет треба да биде сметана како неговата објективна вредност при почетното признавање како финансиско средство во согласност со МСС 39.**

- 45B Доколку учесникот во заедничко вложување ја изгуби заедничката контрола врз ентитетот, учесникот во заедничко вложување треба сметководствено да ги третира сите износи поврзани со тој ентитет признати како друг сеопфатен приход на иста основа како што би се барало доколку заеднички контролираниот ентитет директно ги отуѓил поврзаните средства и обврски. Поради тоа, доколку добивката или загубата претходно призната во друг сеопфатен приход би била рекласифицирана во добивка или загуба од отуѓувањето на поврзаните средства или обврски, учесникот во заедничко вложување врши рекласифицирање на добивката или загубата од главнината во добивката или загубата (како рекласифицирачка корекција) кога учесникот во заедничко вложување ќе ја изгуби заедничката контрола на ентитетот. На пример, доколку заеднички контролираниот ентитет има финансиско средство расположливо за продажба и учесникот во заедничко вложување ја изгуби заедничката контрола врз ентитетот, учесникот во заедничко вложување ќе го рекласифицира во добивката или загубата ефектот на остварената добивка или загуба поврзана со тие средства кој претходно бил признат во друг сеопфатен приход. Доколку сопственичкото учество на учесникот во заедничко вложување во заеднички контролираниот ентитет е намалено, но вложувањето продолжува да биде заеднички контролиран ентитет, учесникот во заедничко вложување ќе го рекласифицира во добивката или загубата само пропорционалниот износ на добивка или загуба претходно признат во друг сеопфатен приход.

Одделни финансиски извештаи на учесникот во заедничкото вложување

- 46 Учеството во заеднички контролиран ентитет учесникот во заедничкото вложување го евидентира во одделни финансиски извештаи во согласност со точките 38-43 од MCC 27.
- 47 Овој Стандард не укажува кој ентитет продуцира одделни финансиски извештаи достапни за јавно користење.

Трансакции помеѓу учесникот во заедничкото вложување и заедничкото вложување

- 48 Кога учесникот во заедничкото вложување му придонесува или продава средства на заедничкото вложување, признавањето на делот од добивката или загубата од трансакцијата треба да ја одрази суштината на трансакцијата. Додека средствата се задржани од страна на заедничкото вложување, под услов дека учесникот во заедничкото вложување ги пренел значајните ризици и награди од сопственоста, учесникот во заедничкото вложување треба да го признае само оној дел од добивката или загубата кој може да се припише на учествата на другите учесници во заедничкото вложување.* Учесникот во заедничкото вложување треба да го признае полниот износ на било која загуба кога придонесувањето или продажбата дава доказ за намалување на нето реализационата вредност на тековните средства или загуба поради оштетување.
- 49 Кога учесникот во заедничкото вложување купува средства од заедничко вложување, учесникот во заедничкото вложување не треба да го признае својот удел во добивките на заедничкото вложување од трансакцијата се додека повторно не ги продаде средствата на независна страна. Учесникот во заедничкото вложување треба да го признае својот удел во загубите коишто произлегуваат од овие трансакции на ист начин како и добивките, освен што загубите треба да се признаат веднаш кога претставуваат намалување на нето реализационата вредност на тековните средства или загуба поради оштетување.
- 50 За да се процени дали трансакцијата помеѓу учесникот во заедничкото вложување и заедничкото вложување дава доказ за оштетување на дадено средство, учесникот во заедничкото вложување го определува надоместливиот износ на средството според MCC 36, *Оштетување на средства*. При определување на употребната вредност, идните парични текови од средството се проценуваат врз основа на континуирана употреба на средството и неговото конечно отуѓување од страна на заедничкото вложување.

Известување за учествата во заедничките вложувања во финансиските извештаи на вложувачот

- 51 Вложувач во заедничко вложување којшто нема заедничка контрола, треба да извести за своето вложување во заедничкото вложување во согласност со MCC 39 или, доколку има значајно влијание во заедничкото вложување, во согласност со MCC 28.

Оператори на заеднички вложувања

- 52 Операторите или раководителите на заедничкото вложување треба да ги евидентираат надоместоците во согласност со MCC 18, *Приходи*.
- 53 Еден или повеќе учесници во заедничкото вложување можат да дејствуваат како оператори или раководители на заедничкото вложување. На операторите вообичаено им се исплаќа менаџерски надоместок за ваквите должности. Заедничкото вложување ги евидентира надоместоците како расход.

Обелоденување

- 54 Учесникот во заедничкото вложување треба да го обелодени збирниот износ на следните неизвесни обврски, освен доколку веројатноста за загуба е незначителна, одделно од износот на другите неизвесни обврски:

* Види исто така ПКТ – 13 *Заеднички Контролирани Ентитети – Не-монетарни Вложувања од Учесници во заеднички вложувања*.

- (а) **Неизвесните обврски коишто ги превзел учесникот во заедничкото вложување во врска со неговите учества во заедничките вложувања и неговиот удел во секоја од неизвесните обврски кои биле превземени заеднички со другите учесници во заедничкото вложување.**
 - (б) **Неговиот удел во неизвесните обврски на самите заеднички вложувања за коишто е неизвесно обврзан.**
 - (в) **Оние неизвесни обврски коишто се јавуваат затоа што учесникот во заедничкото вложување е неизвесно одговорен за обврските на другите учесници во заедничкото вложување.**
- 55 Учесникот во заедничкото вложување треба да го обелодени збирниот износ на следните обврзувања во врска со неговите учества во заедничките вложувања одделно од другите обврзувања:**
- (а) **Капиталните обврзувања на учесникот во заедничкото вложување во врска со неговите учества во заеднички вложувања и неговиот удел во капиталните обврзувања коишто биле превземени заеднички со другите учесници во заедничките вложувања.**
 - (б) **Неговиот удел во капиталните обврзувања на самите заеднички вложувања.**
- 56 Учесникот во заедничкото вложување треба да објави список и опис на учествата во значајните заеднички вложувања и големината на сопственичките учества кои се чуваат во заеднички контролираните ентитети. Учесникот во заедничкото вложување којшто известува за своите учества во заеднички контролираните ентитети користејќи го известувачкиот формат линија-по-линија за пропорционална консолидација или методата на главнина, треба да ги обелодени збирните износи на секое од тековните средства, долгорочните средства, тековните обврски, долгорочните обврски, приходите и расходите кои се однесуваат на неговите учества во заедничките вложувања.**
- 57 Учесникот во заедничкото вложување треба да го обелодени методот кој го користи за да ги признае учествата во заеднички контролираните ентитети.**

Датум на стапување на сила

- 58** Ентитетот ќе го примени овој Стандард за годишни периоди почнувајќи на или по 1 Јануари 2005 година. Се поттикнува порана примена. Ако ентитетот го примени овој Стандард за период пред 1 Јануари 2005 година, треба да го обелодени тој факт.
- 58А** МСС 27 (како што е изменет во 2008 година) ги менува точките 45 и 46 и додава точките 45А и 45Б. Ентитетот ќе ги примени тие промени за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 Јули 2009 година. Ако ентитетот го примени МСС 27 (изменет 2008 година) за поран период, измените (амандманите) ќе се применат за тој поран период.
- 58Б** Точка 1 беше изменета со *Подобрувања на МСФИ* издадени во Мај 2008 година. Ентитетот ќе ги примени тие измени за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 Јануари 2009 година. Порана примена е дозволена. Ако ентитетот ја примени измената за поран период треба да го обелодени тој факт и да ги примени за тој поран период измените на точка 3 од МСФИ 7 *Финансиски инструменти: обелоденувања*, точка 1 од МСС 28 и точка 4 од МСС 32 *Финансиски инструменти: презентирање* издадени во Мај 2008 година. На ентитетот му е дозволено да ја примени измената проспективно.

Повлекување на МСС 31 (ревидиран 2000 година)

- 59** Овој Стандард го заменува МСС 31 Финансиско известување за учества во заеднички вложувања (ревидиран во 2000 година).